

Ketvirtadienis. Apmąstyti Kristaus Kančią

Įprotis apmąstyti Mūsų
Viešpaties Kančią. Meilė ir
pamaldumas Nukryžiuotajam.
Kaip apmąstyti Kančią. Šio
mąstymo vaisiai.

2025-04-02

*I. Mano tauta, ką aš tau padariau?
Kuo nuliūdinau tave? Atsakyk man!
Aš tave girdžiau gaivių vandeniu iš
uolos, o tu man davei gerti tulžies ir
acto. Mano tauta, ką tau padariau...?¹*

Šių dienų liturgija mus jau priartina prie esminio mūsų tikėjimo slėpinio: Viešpaties Prisikėlimo. Jei visų liturginių metų centras – Velykos, šis laikas „reikalauja iš mūsų dar didesnio pamaldumo, kai taip arti aukščiausi dieviško gailestingumo slėpiniai“². „Neturėtume žengti šiuo keliu per daug skubotai, neleiskime, kad pro akis praslystų vienas labai paprastas, gal neretai menkai pastebimas faktas. Nesugebėsime dalyvauti mūsų Viešpaties Prisikėlime, jeigu neprisijungsime prie Jo Kančios ir Mirties. Kad galėtume lydėti Kristų Jo šlovėje Didžiosios savaitės pabaigoje, pirmiausia turime įsilieti į Jo pasiaukojimą ir jaustis viena su Juo, mirusiu Kalvarijoje“³. Todėl šiomis dienomis lydekime Jėzų savo malda Jo skausmingame kelyje ir Jo mirtyje ant Kryžiaus. Kol sudarome Jam draugiją, nepamirškime, kad mes buvome šių siaubų kaltininkai, nes Jėzus *užnešė mūsų nuodėmes ant*

*kryžiaus*⁴, kiekvieną iš jų. Buvome atpirkti iš demono rankų ir iš amžinos mirties *brangia*⁵, Kristaus Kraujo, kaina.

Paprotys apmąstyti Kančią savo ištakas turi pačioje Krikščionybės pradžioje. Daug pirmųjų Jeruzalės tikinčiųjų turėjo neišdildomą Jėzaus kentėjimų atminimą, nes patys buvo Golgotoje. Jie niekad nepamiršo Kristaus praėjimo miesto gatvėmis tų Velykų išvakarėse. Evangelistai gerą savo pasakojimo dalį paskirs smulkiai nupasakoti tiems įvykiams. „Nuolat skaitykite Viešpaties Kančią, – patarė šventasis Jonas Auksaburnis. – Kokį turtingą laimėjimą, kokią naudą gausime! Nes kontempliuodamas jį sarkastiškai garbinamą, gestais ir veiksmais, ir juokais aprengiamą baltai, o po šio farso apdaužytą per veidą ir atiduotą paskutiniems kankinimams, net jei būtum kietas kaip akmuo, tapsi minkštesnis už vašką, o iš savo sielos

išginsi bet kokią puikybę“⁶. Kokią daugybę atvertė dėmesingas Kančios apmąstymas!

Šventasis Tomas Akvinietis sakė: „Kristaus Kančios pakanka, kad tarnautų viso mūsų gyvenimo vadovu ir pavyzdžiu“⁷. Ir vieną dieną lankydamasis pas šventąjį Bonaventūrą, šventasis Tomas paklausė jo, iš kokių knygų sėmėsi tokį gerą mokymą, kurį dėstė savo veikaluose. Sakoma, kad šventasis Bonaventūra pateikė Krucifiksą, jau pajuodusį nuo daugelio jo bučinių, ir tarė: „Štai knyga, kuri diktuoja man viską, ką rašau; tą mažumą, kurią žinau, išmokau iš jos“⁸. Iš Nukryžiuotojo šventieji išmokdavo kentėti ir mylėti tiesą. Iš Jo turime mokytis ir mes. „Tavo Krucifiksas. Kaip krikščionis, visuomet arti turėtum laikyti Krucifiksą. Pasistatyti jį ant savo darbo stalo. Ir bučiuoti jį prieš gulant poilsio ar pabudus. Ir

kai tavo vargas kūnas sukyla prieš
sielą, irgi bučiuok jį“⁹.

Viešpaties Kančia turi būti dažna
mūsų maldos tema, bet ypač tokia
turi būti šiomis dienomis, jau
artimomis centriniam mūsų
atpirkimo slėpiniui.

II. „Per meditaciją Kristaus Kančia
išeina iš šaltų istorijos ar maldingo
mąstymo rėmų, kad iškiltų priešais
akis baisi, slegianti, žiauri, kruvina...,
pilna Meilės“¹⁰.

Mums labai naudinga kontempliuoti
Kristaus Kančią: savo asmeniniame
mąstyme, skaitant šventąją
Evangeliją, skausmingose šventojo
Rožinio slėpiniuose, Kryžiaus
kelyje... Kartais įsivaizduojame, kad
patys esame tarp stebinčiųjų, tų
akimirkų liudytojų. Užimame vietą
tarp Apaštalų per Paskutinę

Vakarienę, kai Mūsų Viešpats jiems mazgojo kojas ir kalbėjo su tokiu begaliniu švelnumu, aukščiausią šventosios Eucharistijos įsteigimo akimirką...; dar vienas tarp trijų, kurie miegojo Getsemanėje, kai Viešpats labiausiai tikėjosi, jog lydėsime Jį begalinėje Jo vienatvėje..., dar vienas tarp tų, kurie buvo šalia Jį suimant; dar vienas tarp tų, kurie girdėjo Petrą dievagojantis, jog nepažįsta Jėzaus; dar vienas, girdėjęsmelagingus liudijimus tame tariamame teisme ir matęs vyriausiąjį kunigą sulig Jėzaus žodžiais persiplėšiant drabužius; vienas tarp minios, kuri šaukdama prašė Jo mirties ir stebėjo Jį Golgotoje pakeltą ant Kryžiaus. Įsitaisome tarp stebėtojų ir matome iškreiptą, bet taurų Jėzaus veidą, Jo begalinę kantrybę...

Taip pat galime sumanyti su malonės padėjimu kontempliuoti Kančią taip, kaip ją išgyveno pats Kristus¹¹.

Atrodo neįmanoma, ir visada bus labai skurdu palyginti su tikrove, tuo, kas iš tikrųjų vyko, bet mums tai gali tapti nepaprastai turininga malda. Šventasis Leonas Didysis sako, kad „tas, kas iš tiesų nori pagerbti Viešpaties kančią, turi taip kontempliuoti nukryžiuotą Jėzų sielos akimis, kad atpažintų savo kūną esant Jėzaus kūne“¹².

Ką patyrė begalinis Jėzaus šventumas Getsemanėje, užsikrovęs sau visas pasaulio nuodėmes, niekšybes, neištikimybes, šventvagystes... Kokią vienatvę prieš tuos tris mokinius, kuriuos atsivedė, kad Jį lydėtų, ir kuriuos triskart rado užmigusius? Taip pat matau visais amžiais tuos Jo draugus, kurie užmiega savo postuose, tuo tarpu kai priešai budi.

III. Kad pažintume ir sektume Kristų, turime jaudintis prieš jo skausmą ir apleistumą, jaustis rykščių kirčių, erškėčių, įžeidimų, atsižadėjimų pagrindiniais veikėjais, o ne tik stebėtojais, nes į Golgotą Jį atvedė mūsų nuodėmės. Bet „vertėtų stengtis geriau suprasti, ką apreiškia Kristaus mirtis. Dėl to turime prasibrauti pro išorines apraiškas ir išankstines klišes. Reikia labai įsijausti į tuos vaizdinius (...): Jėzaus skausmą, Jo Motinos ašaras, mokinių išsilakstymą, šventųjų moterų drąsą, Juozapo ir Nikodemo narsą, prašant Pilotą atiduoti Viešpaties kūną“¹³.

„Norėčiau jausti, ką Tu jauti, bet tai neįmanoma. Tavo jautrumas – esi tobulas žmogus – yra kur kas aštresnis nei mano. Šalia Tavęs patiriu, jog nemoku kentėti. Todėl mane gąsdina tavo gebėjimas atiduoti viską be išlygų. Jėzau, privalau pasakyti Tau, kad esu bailys, labai didelis bailys. Bet

kontempliuodamas Tave jau prikalta
prie medžio „kenčiantį, kiek tik
galima iškęsti, ištiesusį rankas kaip
amžinąjį Kunigą“, imu prašyti
beprotystės: noriu Tavimi sekti,
Viešpatie. Noriu vieną kartą atsiduoti
iš tiesų ir būti nusiteikęs eiti ten, kur
Tu mane vedi. Žinau, jog prašau to,
kas gerokai viršija mano jėgas. Bet
žinau, Jėzau, kad tave myliu“¹⁴.

„Svarbiausia, artinimės prie
mirusio Jėzaus, prie to Kryžiaus,
kuris dūluoja Golgotos viršūnėje. Bet
artinimės nuoširdžiai, žinodami ten
rasią tą vidinį susikaupimą, kuris yra
krikščioniškos brandos ženklas.
Dieviški ir žmogiški Kančios įvykiai
įsiskverbs į sielą tokiu pavidalu, kaip
žodis, kurį mums skiria Dievas, kad
atskleistų mūsų širdies paslaptis ir
apreikštų, ko laukia iš mūsų
gyvenimo“¹⁵.

Kristaus Kančios apmąstymas mums
pelno nesuskaičiuojamų vaisių.

Pirmiausia padeda mums išlaikyti didelį bjaurėjimąsi bet kokia nuodėme, nes *Jis buvo sužalotas dėl mūsų nusizengimų, ant jo krito kirčiai už mūsų kaltes*¹⁶. Nukryžiuotas Jėzus turi būti knyga, kurioje šventųjų pavyzdžiu turime nuolat skaityti, kad išmoktume neapkęsti nuodėmės ir kad uždegtų mus taip mylinčio Dievo meile; nes Kristaus žaizdose perskaitysime nuodėmės piktumą, pasmerkusį Jį patirti tokią žiaurią ir gėdingą mirtį, kad būtų patenkintas dieviškasis Teisingumas, ir įrodymus meilės, kurią Jėzus turėjo mums, iškęsdamas tokius skausmus kaip tik tam, kad pareikštų mums, jog mus myli¹⁷.

„Ir jauti, kad nuodėmė nesusiveda į mažą „rašybos klaidą“: tai kryžiuoti, kūjo smūgiais draskyti Dievo Sūnaus rankas bei kojas ir plėšyti Jo širdį“¹⁸. Nuodėmė – tai kur kas daugiau nei „žmogiška klaida“.

Kristaus kentėjimai mus įkvepia bėgti nuo visko, kas gali reikšti sumiesčionėjimą, bodėjimąsi ir tingumą. Atgaivina mūsų meilę ir nutolina drungnumą. Padaro mūsų sielą apsimarinusią, geriau besaugančią jausmus.

Jei kartais Viešpats leidžia ligas, skausmus ir prieštaravimus, ypač stiprius ir rimtus, didelė parama ir atgaiva mums bus Kristaus skausmų per Jo Kančią apmąstymas. Jis patyrė visas fizines ir moralines kančias, nes „nukentėjo nuo pagonių ir žydų, vyrų ir moterų, kaip antai tarnaičių, kaltinusių Petrą. Nukentėjo taip pat nuo valdovų ir jų tarnų, ir nuo prastuomenės... nukentėjo nuo giminių ir pažįstamų, nes kentėjo dėl Judo, kuris Jį išdavė, ir dėl Petro, kuris Jo išsigynė. Kita vertus, kentėjo tiek, kiek žmogus gali iškęsti. Taigi Kristus kentėjo nuo draugų, kurie Jį apleido; nukentėjo šlove – dėl piktžodžiavimų, burnojamų prieš Jį;

nukentėjo garbe ir reputacija – dėl jam skirtų patyčių ir juokų; turtu, nes buvo apnuogintas; siela – dėl liūdesio, pasibodėjimo ir baimės; kūnu – dėl žaizdų ir kirčių“¹⁹.

Pasiryškime būti kuo arčiau Mergelės šiomis dienomis, likusiomis iki jos Sūnaus Kančios, ir prašykime jos, kad išmokytų mus kontempliuoti Jį tomis akimirkoms, kai tiek dėl mūsų kentėjo.

.....

1 Didžiojo penktadienio liturgija.

2 Šv. Leonas Didysis, Pamokslas 47.

3 Šv. Chosemarija, Kristus eina pro šalį, 95.

4 Plg. 1 Pt 2, 24.

5 Plg. 1 Kor 6, 20.

6 Šv. Jonas Auksaburnis, Homilijos apie Šv. Matą, 87, 1.

7 Šv. Tomas Akvinietis, Apie tikėjimo išpažinimą, 6.

8 Cituota pagal Šv. Alfonsą Liguorį, Meditaciones sobre la Pasion, I, 4.

9 Šv. Chosemarija, Kelias, 302.

10 Šv. Chosemarija, Vaga, 993.

11 Plg. R. A. Knox, Ejercicios para seglares, Rialp, Madridas 1956, p. 137 ir toliau.

12 Šv. Leonas Didysis, 15 pamokslas apie Kančią.

13 Šv. Chosemarija, Kristus eina pro šalį, 101.

14 M. Montenegro, Via Crucis, Palabra, 3–as leid., Madridas 1976, XI.

15 Šv. Chosemarija, op. cit.

16 Iz 53, 5.

17 Šv. Alfonsas Liguoris, op. cit., I, 4.

18 Šv. Chosemarija, Vaga, 993.

19 Šv. Tomas Akvinietis, Summa Theologiae, 3, q. 46 a. 5.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lt-lt/article/apmastyti-
kristaus-kancia/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/apmastyti-kristaus-kancia/) (2025-08-11)